

Vlaams
Parlement

stuk **2149** (2012-2013) – Nr. 2
ingediend op 25 oktober 2013 (2013-2014)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Kathleen Deckx, de heer Jean-Jacques De Gucht en de dames Sabine Poleyn, Goedele Vermeiren, Mia De Vits, Katrien Schryvers en Lies Jans

betreffende de verspreiding en bestrijding
van het fenomeen van vrouwelijke genitale verminking

Voorstel van resolutie

van de dames Marijke Dillen, Gerda Van Steenberge en Linda Vissers en de heren Frank Creyelman, Filip Dewinter, Joris Van Hauthem en Johan Deckmyn

betreffende een meer doeltreffende preventie
van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid
uitgebracht door mevrouw Else De Wachter en de heer Felix Strackx

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers.

Vaste leden:

de dames Sonja Claes, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack;
de heer Peter Gysbrechts, mevrouw Vera Van der Borght;
de dames Mia De Vits, Else De Wachter;
de dames Lies Jans, Helga Stevens;
mevrouw Ulla Werbrouck;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de dames Caroline Bastiaens, Griet Coppé, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
de heer Wim Van Dijck, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de dames Gwenny De Vroe, Lydia Peeters;
mevrouw Güler Turan, de heer Bart Van Malderen;
de dames Danielle Godderis-T'Jonck, Goedele Vermeiren;
de heer Jurgen Verstrepen;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:

2149 (2012-2013) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
1680 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
1357 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
1475 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

I. Vergadering van 5 maart 2013	4
1. Toelichting door de heer Jean-Jacques De Gucht bij het voorstel van resolutie betreffende de preventie van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen (<i>Parl.St.</i> VI.Parl. 2011-12, nr. 1357/1)	4
2. Toelichting door mevrouw Kathleen Deckx bij het voorstel van resolutie betreffende de verspreiding en bestrijding van het fenomeen van genitale verminking (<i>Parl.St.</i> VI.Parl. 2011-12, nr. 1475/1)	5
3. Toelichting door mevrouw Marijke Dillen bij het voorstel van resolutie betreffende een meer doeltreffende preventie van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen (<i>Parl.St.</i> VI.Parl. 2011-12, nr. 1680/1)	5
II. Vergadering van 22 oktober 2013	6
1. Toelichting bij het het voorstel van resolutie betreffende de verspreiding en bestrijding van het fenomeen van vrouwelijke genitale verminking (<i>Parl.St.</i> VI.Parl. 2012-13, nr. 2149/1)	6
2. Bespreking	7
3. Stemming	7

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebeleid besprak op 22 oktober 2013 het voorstel van resolutie betreffende de verspreiding en bestrijding van het fenomeen van vrouwelijke genitale verminking.

Dit voorstel van resolutie werd in samenhang behandeld met het voorstel van resolutie betreffende een meer doeltreffende preventie van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1680/1). Dit laatste voorstel van resolutie werd al op 5 maart 2013 toegelicht door de hoofdindieners. Dat gebeurde toen in samenhang met twee nadien ingetrokken voorstellen van resolutie: enerzijds het voorstel van resolutie betreffende de preventie van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1357/1) en anderzijds het voorstel van resolutie betreffende de verspreiding en bestrijding van het fenomeen van genitale verminking (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1475/1)

I. VERGADERING VAN 5 MAART 2013

1. Toelichting door de heer Jean-Jacques De Gucht bij het voorstel van resolutie betreffende de preventie van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1357/1)

Volgens de heer *Jean-Jacques De Gucht* tonen de drie voorstellen van resolutie aan dat dit onderwerp een breed parlementair draagvlak kent. Hij had gehoopt een meerderheid achter zijn voorstel van resolutie te krijgen, maar dat was onmogelijk omdat de meerderheid politiek spelletjes verkoos. Zo wou mevrouw Deckx zijn voorstel van resolutie mee ondertekenen op voorwaarde dat haar naam als eerste vermeld zou worden.

Vrouwelijke genitale verminking heeft geen plaats en kan geen plaats hebben in Vlaanderen, Europa of de rest van de wereld. De aangewende methodes zijn barbaars en denigrerend. De medische, seksuele en psychologische gevolgen van vrouwelijke genitale verminking zijn immens. Vrouwenbesnijdenis om niet-medische redenen is in België strafbaar, maar toch gebeurt het nog. Op basis van wetenschappelijke cijfers verzameld in november 2010 door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu moet worden vastgesteld dat een aanzienlijke groep jonge meisjes een hoog risico loopt om in België besneden te worden of dat te ondergaan tijdens een reis naar het thuisland.

De heer Jean-Jacques De Gucht roept de Vlaamse Regering op om een aantal maatregelen te nemen die de kans op een besnijdenis vermijden, naast maatregelen om slachtoffers beter op te vangen. Een belangrijk aspect is preventie. Om die te optimaliseren pleit hij voor multidisciplinaire teams en een preventiecampagne om te vermijden dat jonge, in België geboren meisjes in het buitenland worden besneden. Er moet ook meer aandacht voor deze problematiek komen binnen de opleiding van gezondheidsmedewerkers die in contact kunnen komen met verminkte meisjes of vrouwen. De juridische aspecten moeten ook worden aangekaart. Hij pleit ervoor in het kader van preventie en sensibilisering overleg te plegen met centra voor seksuele en reproductieve gezondheid, Kind en Gezin en de centra voor leerlingenbegeleiding. Zo wordt aan enkele betrokken actoren gevraagd een totaalplan van aanpak uit te tekenen. Hij vraagt tot slot de nodige steun te bieden aan de verenigingen die aan preventie doen.

Hij roept afsluitend alle partijen op om één voorstel van resolutie in te dienen. Over een thema als genitale verminking zijn er geen ideologische grondslagen die tot een verschil van mening kunnen leiden.

2. Toelichting door mevrouw Kathleen Deckx bij het voorstel van resolutie betreffende de verspreiding en bestrijding van het fenomeen van genitale verminking (*Parl.St. VI.Parl. 2011-12, nr. 1475/1*)

Mevrouw *Kathleen Deckx* betreft de toon van de heer De Gucht. Het voorstel van resolutie is na een interpellatie en een vraag om uitleg (*Hand. VI.Parl. 2010-11, nr. C152 en C153*) van mevrouw Van Steenberge geschreven. De meerderheid was te laat om een motie in te dienen, maar het onderwerp is te belangrijk om het daarbij te laten en de meerderheid besliste daarom een voorstel van resolutie uit te werken. Pas later werd duidelijk dat ook de heer De Gucht aan een soortgelijk voorstel van resolutie werkte. Mevrouw Kathleen Deckx heeft de heer De Gucht daarover aangesproken in een poging om tot één voorstel te komen, maar dat is niet gelukt. De heer De Gucht heeft zijn initiatief alleen ingediend. De meerderheid heeft daarop ook een eigen voorstel van resolutie ingediend.

Meer dan 130 miljoen vrouwen en meisjes ondergaan wereldwijd een vorm van genitale verminking. Door de internationale migratie vindt genitale verminking ook in Europa en Vlaanderen plaats. Genitale verminking is wreed, vormt een fundamentele schending van de meest elementaire rechten van vrouwen en meisjes, en is in strijd met tal van internationale verdragen. De gevolgen van genitale verminking zijn naast de psychologische consequenties ook de fysieke gezondheidsimplicaties op korte en lange termijn.

Genitale verminking moet worden aangepakt. Het gaat om zeer jonge meisjes. Heel wat vrouwen in België zijn besneden en heel wat vrouwen lopen het gevaar om besneden te worden. Niet alleen op het federale niveau moet het probleem worden aangepakt, maar ook Vlaanderen moet actie ondernemen.

De indieners vragen aan de Vlaamse Regering een aantal acties. Ze vragen de engagementen uit het Nationaal Actieplan ter bestrijding van partnergeweld en andere vormen van intrafamiliaal geweld 2010-2014 na te komen. De indieners vragen aandacht voor vrouwelijke genitale verminking in de beleidsdomeinen Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en Onderwijs. Voorts willen ze meer bekendheid geven aan bestaande initiatieven. Het voorstel van resolutie vraagt tevens een preventief en sensibiliserend beleid te voeren, campagnes op te zetten, erkende expertisecentra te vragen om rond deze problematiek te werken, te stroomlijnen, te zorgen voor een gezamenlijke aanpak en versneld aandacht te geven tijdens de medische consulten uitgevoerd door de centra voor leerlingenbegeleiding en Kind en Gezin. Volksgezondheid moet een coördinerende rol spelen en op zoek gaan naar best practices in buurlanden.

3. Toelichting door mevrouw Marijke Dillen bij het voorstel van resolutie betreffende een meer doeltreffende preventie van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen (*Parl.St. VI.Parl. 2011-12, nr. 1680/1*)

Mevrouw *Marijke Dillen* bevestigt dat een voormalig lid van haar fractie de drijvende kracht was achter dit thema. Ze sluit zich volledig aan bij de toelichting van de heer De Gucht en mevrouw Deckx. Ze beklemtoont dat men zich van de ernst van de problematiek bewust moet zijn. De cijfers tonen dat aan. Bijna tweeduizend meisjes lopen ernstig gevaar. Vlaanderen telt de meeste slachtoffers. Grootsteden als Gent, Brussel en Antwerpen zijn het sterkst getroffen. Het verbod op vrouwelijke genitale verminking wordt gezien als een democratische eis en als een onbetwistbare naleving van de mensenrechten, vooral van het recht op leven, het recht op fysieke en mentale integriteit, het recht om in de best mogelijke gezondheid te verkeren, het recht om niet het slachtoffer te worden van discriminatie of geweld, en de rechten van het kind. Een aantal internationale en Europese verdragen besteedt hier aandacht aan. Ook in Vlaanderen verdient de problematiek de nodige aandacht. Het Vlaams Actieplan Kinderrechten 2011-2014 (*Parl.St. VI.Parl. 2010-11, nr.*

1238/1) bepaalt dat de Vlaamse overheid haar rol moet spelen in de strijd tegen schadelijke traditionele gebruiken zoals genitale verminking, maar blijft voorts vaag.

Er blijven grote knelpunten: er is een gebrek aan kennis onder professionelen, er is de vraag hoe ermee om te gaan in de praktijk, het thema moet bespreekbaar gemaakt worden, er is voorlichting nodig enzovoort. Het Strafwetboek omschrijft een aantal maatregelen, maar die zijn moeilijk toe te passen. Bovendien is de kennis van de wetgeving ondermaats.

Het is belangrijk dat het Vlaams Parlement unaniem een signaal geeft. Mevrouw Marijke Dillen betreurt het uitblijven van een gezamenlijk initiatief. Het Vlaams Belang bekijkt dossiers op hun merites en inhoud, ongeacht de indieners ervan. Omdat de drie voorstellen van resolutie weinig van elkaar verschillen, roept ze op om werk te maken van een gezamenlijk voorstel van resolutie om zo een sterk signaal aan de buitenwereld te geven. Wie de eerste indiener is, is niet belangrijk. Het probleem moet worden opgelost. Ze verklaart zich bereid mee te werken, maar vraagt niet om mee te ondertekenen.

Mevrouw *Kathleen Deckx* gaat akkoord met het voorstel van mevrouw Dillen. Van zodra ze vernam dat er op twee sporen werd gewerkt, heeft ze de heer De Gucht voorgesteld samen te werken, maar dat is niet gelukt. Ze verklaart zich bereid een nieuwe poging te ondernemen.

Mevrouw *Sabine Poleyn* wil ook samenwerken. Niemand kan echter om de vaststelling heen dat het lang heeft geduurd vooraleer deze voorstellen van resolutie worden behandelen. Ze geeft er de voorkeur aan onmiddellijk een duidelijk signaal te geven.

Mevrouw *Marijke Dillen* repliceert dat de vertraging door de werkzaamheden van de commissie wordt veroorzaakt. Er is lang gewacht op de teksten van de meerderheid. Het moet mogelijk zijn om op basis van de drie voorstellen van resolutie op zeer korte termijn tot een gezamenlijke tekst te komen. Het kan dan onmiddellijk behandeld worden.

Mevrouw *Lies Jans* ziet geen onoverkomelijke problemen om tot een gezamenlijke tekst te komen. Het thema is te belangrijk om in drie aparte voorstellen van resolutie te behandelen. Ze pleit ervoor om tot één tekst te komen en deze op korte termijn te behandelen.

De heer *Jean-Jacques De Gucht* beaamt dat het signaal sterker zal zijn als er één tekst is. Hij nodigt de andere initiatiefnemers uit om samen te werken. Van zodra er een definitief voorstel is, moet dat snel behandeld worden.

II. VERGADERING VAN 22 OKTOBER 2013

1. Toelichting bij het het voorstel van resolutie betreffende de verspreiding en bestrijding van het fenomeen van vrouwelijke genitale verminking (*Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2149/1).

Mevrouw *Marijke Dillen* verwacht dat mevrouw Deckx het voorstel van resolutie maar kort zal toelichten. Het nieuwe voorstel van resolutie voegt enerzijds de twee ingetrokken voorstellen van resolutie samen, en bevat anderzijds een aantal aspecten van haar voorstel van resolutie. Ze was op 5 maart 2013 een van de pleitbezorgers om werk te maken van een gemeenschappelijk voorstel. De weigering om haar te consulteren bij de opmaak van het nieuwe voorstel van resolutie is niet het gevolg van inhoudelijke meningsverschillen. Van de bekrompenheid in dit Vlaams Parlement ligt ze dankzij haar jarenlange ervaring al lang niet meer wakker.

Mevrouw *Kathleen Deckx* erkent dat op 5 maart 2013 uitvoerig is uiteengezet waarom dit voorstel van resolutie nodig is. Ze heeft samen met de heer De Gucht een gezamenlijk voorstel van resolutie uitgewerkt. Er zijn enkele bijsturingen doorgevoerd. Als daarover geen bijkomende vragen zijn, is voor haar het voorstel van resolutie voldoende toegelicht.

2. Bespreking

De heer *Peter Gysbrechts* steunt het nieuwe voorstel van resolutie.

Mevrouw *Marijke Dillen* stelt vast dat het lang heeft geduurd om tot een gemeenschappelijke tekst te komen. Ze houdt haar eigen voorstel van resolutie aan. Ze is tevreden dat er delen van haar voorstel werden overgenomen. Haar fractie zal ook het voorstel van de meerderheid en Open Vld steunen. Het is eigenaardig dat Groen niet betrokken werd bij het nieuwe voorstel van resolutie. Ze is verheugd dat de hele commissie achter het onderwerp staat en haar bezorgdheid erover wil uitdrukken. Ze dringt aan op een spoedige afhandeling van het voorstel van resolutie.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende een meer doeltreffende preventie van vrouwelijke genitale verminking in Vlaanderen (*Parl.St.* Vl.Parl. 2011-12, nr. 1680/1) wordt met 2 stemmen tegen 7 niet aangenomen.

Het voorstel van resolutie betreffende de verspreiding en bestrijding van het fenomeen van vrouwelijke genitale verminking (*Parl.St.* Vl.Parl. 2012-13, nr. 2149/1) wordt unaniem met 9 stemmen aangenomen.

Katrien SCHRYVERS,
voorzitter

Else DE WACHTER
Felix STRACKX,
verslaggevers